

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Петрана Грозданова Стойкова
Катедра „Социология“, Философски факултет,
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград
на

дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „**доктор**“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, *Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата*, докторска програма по научна специалност „Социология“

Автор: Илиана Христос Бухуна

Тема: Влиянието на взаимодействието „семейство-училище“ върху постиженията на учениците

Научен ръководител: Проф. д.н. Валентина Миленкова

*Катедра „Социология“, Философски факултет,
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград*

Основание за изготвяне на становището: Заповед № 469/17.02.2026 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, с която съм определена за член на научното жури.

1. Общо представяне докторанта

Със Заповед № 565/22.03.2023 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Илиана Христос Бухуна е зачислена за докторант в самостоятелна форма на обучение на английски език към катедра „Социология“ при Философския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, *Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата*, докторска програма по научна специалност „Социология“. Положила е успешно предвидените в индивидуалния работен план докторантски изпити и е отчислена с право на защита (Заповед за отчисляване № 3051/23.12.2025 г.).

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационния труд е особено актуална в условията на динамични социално-икономически трансформации, технологични промени, дигитализация на образователната среда, културно многообразие и задълбочаващи се неравенства в достъпа до качествено образование. Взаимодействието „семейство-училище“ се превръща в ключов фактор за мотивацията, постиженията и цялостното развитие на учениците. Партньорството между тези две основни социализиращи институции придобива стратегическа значимост. Ефективното сътрудничество между родители и

педагогически специалисти може да се разглежда като предпоставка за подобряване на образователните резултати, превенция на отпадането от училище и създаване на подкрепяща образователна среда. В този смисъл изследването на факторите и бариерите, които влияят на взаимодействието „семейство – училище“ има съществен принос за усъвършенстването на образователните политики и създаването на устойчиви и ефективни практики.

3. Познаване на проблема

Докторант Илиана Христос Бухуна притежава академична и професионална подготовка в областта на педагогиката и хуманитарните науки. Завършва висшето си образование в Република Гърция. Придобива бакалавърска степен по „История и археология“ в Критския университет (University of Crete) и бакалавърска степен по „Начална педагогика“ в Егейския университет (University of the Aegean). Завършва две магистърски програми – по „Образователни науки“ и „Специално образование за хора с устни и писмени езикови затруднения“ в Гръцкия отворен университет (Hellenic Open University). Професионалният ѝ опит включва работа като учител в началното образование към Министерство на образованието на Република Гърция, както и преподавателска дейност в средното образование. Образователната квалификация и професионалният опит на докторанта осигуряват необходимата теоретична, методическа и практическа подготовка за изследване на влиянието на взаимодействието „семейство-училище“ върху постиженията на учениците. Използваната литература се състои от 311 източника и съответства на изучавания проблем.

4. Методика на изследването

Приложените изследователски методи са свързани с основната цел на научното изследване. Илиана Бухуна е използвала методологически подход, съчетаващ качествен и количествен компонент. В дисертационния труд са представени резултати от: 1) анализ на 18 ключови документа на ЕС, ОИСР, ЮНЕСКО, УНИЦЕФ и национални рамки, свързани с предучилищното и началното образование. Авторът си поставя за цел да се идентифицират повтарящи се теми и дискурси относно взаимодействието семейство–училище, включително неговото влияние върху учебните постижения на учениците, формите на родителско участие, бариерите пред сътрудничеството и препоръчваните стратегии; и 2) непредставително количествено проучване, проведено в периода м. март 2025 г. – м. юни 2025 г. сред 256 учители от различни райони на Република Гърция.

Реализирано е чрез онлайн платформи като Facebook и Viber, както и по електронна поща. Целта на изследването е да се установят „възприятията на учителите относно сътрудничеството между семейството и училището, факторите, които улесняват или възпрепятстват родителското участие, както и възприетите ефекти върху академичния напредък на учениците“. Комбинираното използване на двата метода дава възможност за по-пълно и надеждно изследване на влиянието на сътрудничеството между семейството и училището върху постиженията на учениците.

5. Характеристика на дисертационния труд и оценка на приносите

Дисертационният труд е с обем 202 страници и се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложение. Уводът съдържа основните елементи, характерни за едно дисертационно изследване. Глава първа „Влиянието на семейството и училището върху учебните постижения“ най-общо представя семейството и училището като ключови социални институции, определящи образователните траектории. В глава втора, озаглавена „Взаимодействието „семейство-училище““, се разглежда влиянието на сътрудничеството между семейството и училището върху академичните постижения на учениците, както и въпросът за бариерите и предизвикателства пред ефективността на взаимодействието „семейство-училище“. Трета глава „Методология на изследването“ съдържа анализ на данни от самостоятелно проведеното от автора непредставително количествено проучване, което има за цел „да проучи възприятията на учителите относно ролята на взаимодействието „семейство-училище“ и родителското участие за формирането на ученическите постижения в Република Гърция“. Заключението включва основните изводи от дисертационното изследване, а в приложението е представен използвания инструментариум за количественото изследване (анкетната карта).

Приемам като цяло самооценката на научните постижения на дисертацията. Постигнатите резултати имат съществено значение както за развитието на научното знание в областта на взаимодействието „семейство–училище“, така и за утвърждаването на по-ефективни и адекватни управленски подходи в училищната система.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представени са четири самостоятелни публикации по темата на дисертацията. Статията на тема „The Power of Connection: How School Interactions Drive Academic Excellence“ (Силата на връзката: как взаимодействията в училище стимулират академичните постижения) е приета за публикуване в научен сборник от докторантски

форум. Научните публикации на докторанта отразяват неговата целеносоченост в изучаването на взаимодействието „семейство–училище“ и влиянието на качеството на това партньорство върху академичните постижения на учениците. Не мога да констатирам наличието на плагиатство в тях.

7. Автореферат

Представеният автореферат отразява коректно структурата и съдържанието на дисертационния труд. В него се съдържа самооценката на научните и научноприложните приноси. Представен е и списък на публикациите по темата на дисертацията.

8. Критични бележки и препоръки

С цел подпомагане и насърчаване на бъдещата научна работа на докторанта, могат да се посочат следните препоръки:

1. Да продължи и разшири научното си изследване за влиянието на взаимодействието „семейство-училище“ върху постиженията на учениците;
2. Да се анализират по-задълбочено факторите, които влияят върху успеваемостта на учениците;
3. Да се бъдат изследвани нагласите по изучавания проблем и на останалите участници в образователния процес (родители и ученици).

9. Заключение

Дисертационният труд на тема *„Влиянието на взаимодействието „семейство-училище“ върху постиженията на учениците“* съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Давам **положителна оценка** на докторската теза и **предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Илиана Христос Бухуна** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, *Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата*, по научна специалност „Социология“.

02.03.2026 г.
Благоевград

Подпис:.....
Доц. д-р Петрана Стойкова

OPINION

by

Assoc. Prof. Petrana Grozdanova Stoykova, PhD

Department of Sociology, Faculty of Philosophy
South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

Regarding: dissertation for the award of educational and scientific degree “**Doctor**” in the field of Higher Education 3. Social sciences, Economics and Law, *Professional field 3.1. Sociology, anthropology and cultural sciences*, in the scientific specialty “Sociology”

PhD candidate: Iliana Christos Bouchouna

Dissertation title: Family-school interaction in student achievement

Scientific supervisor: Prof. Valentina Milenkova, DSc

*Department of Sociology, Faculty of Philosophy,
South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad*

Grounds for the review: Order No. 469/17.02.2026 of the Rector of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, by which I have been appointed as a member of the scientific jury.

1. General data about the PhD candidate

Iliana Christos Bouchouna has been enrolled by Order No. 565/22.03.2023 of the Rector of South-West University “Neofit Rilski” as a PhD student in an individual form of study in English at the Department of Sociology, Faculty of Philosophy, South-West University “Neofit Rilski” in the field of Higher education 3. Social Sciences, Economics and Law, *Professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences*, in the scientific specialty “Sociology”. She has successfully passed the PhD student examinations that were part of the Individual Study Plan for Doctoral Student and has been given the opportunity to defend her dissertation (Rector’s order for PhD completion No. 3051/23.12.2025).

2. Relevance of the dissertation topic

The dissertation topic is particularly relevant in the context of dynamic social and economic transformations, technological changes, digitization of the educational environment, cultural diversity, and deepening inequalities in access to quality education. The family-school interaction is becoming a key factor in the motivation, the achievements, and the overall development of students. The partnership between these two fundamental socializing institutions gains strategic importance. Effective cooperation between parents and teaching

professionals can be seen as a prerequisite for improving educational outcomes, preventing school dropouts, and creating a supportive educational environment. In this sense, the study of the factors and barriers that influence family-school interaction makes a significant contribution to the improvement of educational policies and the creation of sustainable and effective practices.

3. Knowledge of the problem

Iliana Christos Bouchouna has academic and professional training in the field of pedagogy and humanities. She completed her higher education in the Republic of Greece. The doctoral student obtained a bachelor's degree in History and Archaeology from the University of Crete and a bachelor's degree in Primary Education from the University of the Aegean. She completed two master's programs – in Educational Sciences and Special Education for People with Oral and Written Language Difficulties at the Hellenic Open University. Her professional experience includes working as a primary school teacher for the Ministry of Education of the Republic of Greece, as well as teaching in secondary education. The doctoral student's educational qualifications and professional experience provide the necessary theoretical, methodological, and practical training to study the impact of family-school interaction on student achievement. The literature used consists of 311 sources and corresponds to the studied problem.

4. Methodology of the study

The research methods used are related to the main objective of the scientific research. Iliana Buhuna used a methodological approach combining qualitative and quantitative components. The dissertation presents the results of: 1) an analysis of 18 key documents of the EU, OECD, UNESCO, UNICEF, and national frameworks related to preschool and primary education. The author aims to identify recurring themes and discourses on family-school interaction, including its impact on student achievement, forms of parental involvement, barriers to cooperation, and recommended strategies; and 2) a non-representative quantitative study conducted between March 2025 and June 2025 among 256 teachers from different regions of the Republic of Greece. It was carried out via online platforms such as Facebook and Viber, as well as by email. The aim of the study is to identify “teachers' perceptions of family-school cooperation, the factors that facilitate or hinder parental involvement, and the perceived effects on students' academic progress”. The combined use of the two methods allows for a more complete and reliable study of the impact of family-school cooperation on student achievement.

5. Characteristics of the doctoral thesis and scientific contributions

The dissertation has 202 pages and consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography, and an appendix. The introduction contains the main elements characteristic of a dissertation research. The first chapter, “Family and school influence on student achievement” presents family and school in general as key social institutions that determine educational trajectories. The second chapter, entitled “Family-school interaction”, examines the influence of family-school cooperation on students' academic achievement, as well as the barriers and challenges to effective family-school interaction. The third chapter, “Research methodology” contains an analysis of data from a non-representative quantitative survey conducted independently by the author, which aims “to examine teachers' perceptions of the role of family-school interaction and parental involvement in shaping student achievement in the Republic of Greece”. The conclusion includes the main findings of the dissertation research, and the appendix presents the tools used for the quantitative research (the questionnaire).

I generally accept the self-assessment of the scientific achievements of the dissertation. The results achieved are of significant importance both for the development of scientific knowledge in the field of family-school interaction and for the establishment of more effective and adequate management approaches in the school system.

6. Publications and personal contribution of the PhD candidate

Four independent publications on the dissertation topic have been presented. The article entitled “The Power of Connection: How School Interactions Drive Academic Excellence” has been accepted for publication in a scientific collection by a doctoral forum. The doctoral student's scientific publications reflect her focus on studying the “family-school” interaction and the influence of the quality of this partnership on students' academic achievements. I cannot ascertain the presence of plagiarism in the publications.

7. The dissertation abstract

The dissertation abstract accurately reflects the structure and content of the dissertation. It contains a self-assessment of the scientific and applied scientific contributions of the dissertation research. A list of publications related to the dissertation topic is also provided.

8. Critical comments and recommendations

In order to support and encourage the doctoral student's future scientific work, the following recommendations can be made:

1. To continue and expand her scientific research on the influence of family-school interaction on student achievement;
2. To analyze in greater depth the factors that influence students' educational outcomes;
3. To study the attitudes of other participants in the educational process (parents and students) toward the studied problem.

9. Conclusion

The dissertation entitled “**Family-school interaction in student achievement**” contains scientific and applied research results that represent an original contribution to science and meets the requirements of the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB), the Regulations for the Implementation of ADASRB and the Internal Rules for the Development of Academic Staff at the South-West University “Neofit Rilski”. I give a *positive assessment* of the doctoral thesis and *propose to the scientific jury to award its author Iliana Christos Bouchouna the Educational and Scientific degree “Doctor”* in the field of Higher education 3. Social sciences, Economics and Law, *Professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences*, in the scientific specialty “Sociology”.

02.03.2026

Blagoevgrad

Written by: .....

Assoc. Prof. Petrana Stoykova, PhD